

Tisztelt Szári lakosság!

Augusztus 19-én, állami ünnepünk előestéjén tartott nagyon meghitt, szép műsort követően a Polgármester Úr, Tessely Zoltán országgyűlési képviselő Úr megtisztelő jelenlétével együtt átadta a Szár községért kitüntető címet nyugdíjba vonulásom alkalmából.

Hivatásom gyakorlása 43 évet ölelt fel, ebből 33 évet Száron töltöttem mint házi orvos. Jóleső érzés és hála fogott el, hogy ilyen megtiszteltetésben részesültem!

Köszönöm, hogy elfogadtak, és hogy dolgozhattam Önökért!

Külön köszönetet szeretnék mondani az Ezüst Évek Nyugdíjas Klubnak, és annak vezetőjének, Orbán Ferencné Aninak, hogy meghívott a 40 éves Jubileumi ünnepségükre, ahol megköszöntök a 70. születésnapomon és egyben megköszönték a Száron eltöltött orvosi szolgálatomat.

Hálás szívvel gondolok Szár idősebb generációjára, hisz a többszöri találkozásainkat követően éreztem a bizalmukat, elfogadásukat, szeretetüket személyemmel szemben.

Tisztelettel: Dr.Sisa István

AJÁNLÓ

Iskolai és óvodai hírek

Nemzetiségi tábor Újbarkon

Bodméri hírek

Sport hírek

Tisztelt Száriak!

Eseménydús nyáron vagyunk túl, sok fontos változást jelenthetünk be írásban is. A leginkább szembevető változás, hogy mindenki öröme végre elkezdődött a bekötőút és a főutca felújítása. A falun kívüli szakaszon új erős betonalapozó réteget építettek, mert sok helyen megsüllyedt az úttest, amire már az első réteg aszfaltot is leterítették. A Dózsa György utcában végig kimélyítették az árkokat és betonlapokkal burkolták. A házak előtti átfolyókat is kitisztították, a bejárókat átépítik, ahol szükséges. Már most látható a felső kanyarban az új szegélyekkel, hogy mennyivel szélesebb az út, már most az első réteg után érezhetően egyenletesebb és biztonságosabb a felület. Hosszabb időbe telik még, mire a pataknál és a felső ároknál újra betonozzák a hidakat, szigetelik és korlátot építenek mellé. Közben elkészítik a terelő szigeteket is a keresztnél és az 1-es út bejáratánál. Amint kész vannak ezek a munkák, még egy réteg aszfaltot terítenek az egész szakaszra. Eközben még építik a köves padkákat, a buszmegállót, az új táblákat, és sok földmunka várható még az árkok miatt. A teljes munka átadásának várható ideje november eleje. Végre ismét beteljesülhet egy évtizedes álmunk, és modern úton közlekedhetünk a főút felé. Szerintem az útépités legnagyobb tanulsága az, hogy érdemes nagyokat álmodni, érdemes erős szövetségeseket keresni hozzá, és kitartó munkával, türelemmel, igenis lehet érdemben fejlődni egy ilyen kis falunak is.

Nem túl látványos, de nagyon hosszadalmas és bonyolult háttér feladat volt a háziorvosi rendszer átalakítása. Mivel eddigi orvosunk nyugdíjba vonul, és mivel a praxist nem vette át senki, ezért az önkormányzat veszi át a fenntartást és a működtetést. Bicskéről és Mátyásról helyettesítő orvosok segítségével tudjuk megoldani ideiglenesen ezt a feladatot fél évig, vagy amíg nem jelentkezik valaki a praxisra. Kérem, segítsenek másik orvost találni, akinek van orvos ismeretsége, terjessze a lehetőség hírért. Most még nem feltűnő a változás, mert a rendelési időben ugyanúgy ott fogad mindenkit dr. Sisa István és az asszisztense, Kata, de a receptet már az önkormányzat nevében tölti ki. Kérem, az adminisztratív ügyekben, gyógyszerkiváltás, tájékoztatás kérés, oltási jelentkezés, időpontfoglalás stb., elsősorban az asszisztentst keressék a 22/ 353-875 -ös számon.

Szintén a nyár nagy eseménye volt a tájház megvásárlása. A pályázati rendszer bonyolultsága és a sokszereplős történet miatt is húzódtott az adásvétel, de hosszas alkudozás, pályázatírás és lobby munka

után végre elértük ezt az évtizedes álmot is. Természetesen az igazán nagy munka most kezdődik, hiszen az épület alaposan tönkrement az elmúlt három évtized lakatlansága miatt. Nagy kérdés, hogy miből, hogyan, mennyiért, mikor lehet felújítani, berendezni, működtetni, karbantartani. Nem kis feladat! Szerintem már éppen harminc éve esedékes lett volna ez a feladat, és a falu történetét, a helyi nemzeti-ségi kultúrát jobban megőrizhettük volna eddigi is. Most végre olyan időket élünk, amikor van lehetőség erre, most kellett megragadni a pillanatot. Köszönjük Tessely Zoltán képviselő úrnak és Soltész Miklós államtitkár úrnak a támogatást, valamint Ritter Imre képviselőnek a segítséget. Ez a ház majd új otthonává válhat a nemzetiségi civil szervezeteknek, és végre van lehetőség a kitelepítéskor elvesztett családoknak egy autentikus helyen emlékezni a néhai közös életre, az utóaiknak pedig ezáltal egy szorosabb kapcsolatra. Éppen ezért itt az ideje kiépíteni a testvértelepülési kapcsolatot is Dingolfing városával, ahol még élnek néhányan olyanok, akiknek még személyes emlékeik vannak erről a házról. Remélem, ők is és leszármazottaik is ellátogatnak majd ide, a majdani közös

programokon újra átélhetjük az összetartozásunkat. Szerintem ez egy történelmi jóvátételi esemény a falu életében, ami gyógyítólag fog hatni a helyi közösségre.

Augusztus 20-i ünnepségünket a hosszú hétvégére való tekintettel 19-én rendeztük meg. Sisa Lénárd atya megszentelte az új kenyert, majd Mészáros János Elek által előadott szép hazafias dalsokrot hallgathattunk. Tessely Zoltán országgyűlési képviselővel átadtuk a Szár Községért Díjat dr. Sisa István háziorvosunknak. Ezzel köszöntük meg eddigi munkáját! A díszoklevélhez ajándékként Taksz Léber Katalin festményét csatoltuk, mely a Kálváriánál felkelő legyőzhetetlen napot (Soli Invictus) ábrázolja. A vacsorához, melyet köszönünk az iskolai konyha dolgozóinak, a Vadkanok férfikórus biztosította a hangulatot.

Szintén régi problémát old majd meg a vasútállomás nyáron elkezdődött felújítása, melynek során megújul a váró és jegykiadó automatát is felszerelnek.

A tanév kezdetével a tavalyi évhez hasonlóan ismét igényelhető a beiskolázási támogatás. Az igénylőlapok letölthetőek az önkormányzat honlapján.

Ebben a hónapban hívunk mindenkit a szeptemberi szüreti fesztiválra! Remélem, a közelgő szári napok rendezvényein minél többen részt vesznek, és élvezik a közös programokat.

Németh Norbert
polgármester

ISKOLAI HÍREK

Hagyományörző tábor 2021

A „Nemzetiségi táborok 2021. évi költségvetési támogatása” pályázaton a Saarer Grundschule Alapítvány 700.000,- Ft támogatást kapott a „Pflanzen und Heilkräuter im Leben der Ungarndeutschen” című napközis hagyományörző tábor megrendezésére.

Az idén 40 gyermek számára nyílt lehetőség a szabadidő hasznos eltöltésére.

1. nap: magasságásokat készítettünk, növényekkel ültettük be, festett virágokkal díszítettük a régi tornaterem falát.
2. nap: Agostyánban, az ökofaluban töltöttük a napot.
3. nap: a strandolás mellett sokat barkácsoltunk.
4. nap: Szentendrén kenyeret sütöttünk és a skanzenben sétáltunk.
5. nap: bográcsoltunk, s közben befejeztük a megkezdett munkákat.

Fekete Imréné

Nyugdíjba vonulás

Fájó szívvel búcsút vettünk egy kolléganőnkől, Klébertné Lőrincz Líviától, aki 39 évig volt iskolánk tanító nénije. Munkája elismerésül Pedagógus Szolgálati Emlékéremben részesült.

Jó egészséget és aktív nyugdíjas éveket kívánunk neki!

Horváth Csabáné

Évnyitó

Szeptember 1-jén reggel tartottuk a hagyományos tanévnyitó ünnepségünket. Köszönjük a 4. osztály tanulóinak és osztályfőnököknek, Német-hné Nagy Szilviának a színvonalas műsort.

30 első osztályos diák kezdte meg az idei évben tanulmányait intézményünkben:

Ballun Rita, Balogh Luca, Bánfi Zsombor, Bártfai Dániel, Benkő Olavi Levente, Berendi Laura Jázmin, Berendi Miléna, Czutor Kamilla, Csordás Laura, Erdi-Czitros Janka, Forgács Elizabet, Giba Pál, Glück Emília, Gombkötő Gergő, Haga Hanna, Halász Angéla, Heider Nóra, Nagy Dávid, Németh Kristóf, Nyitrai Zara, Pechinger Zsolt, Sárközi Dávid, Schaller Márk, Szedner Krisztina Susane, Teész Bence, Thimár Levente, Tóth Eszter Liza, Varga Jázmin Borbála, Varga Kata, Zsibrák György.

ÓVODAI HÍREK

A nyári zárás ideje alatt elvégeztük az épület nagytakarítását, a játékok, bútorok, textíliák mosását, fertőtlenítést. Községi szolgálatos fiatalok segítségével lefestettük az udvari fajtételeket, sövényt nyírtunk, kiskerteket rendeztünk.

Fenntartónk, a Szári Német Nemzetiségi Önkormányzat 5,5 millió forint támogatást nyert óvodánk fejlesztésére. Ebből elvégeztettük az utcafronti nyílászárók és falfelületek festését, melytől megszépült az épület eleje, és új kerítés építésére is sor kerül. A régi, sok helyen lyukas, javított dróthálós kerítést már le is bontották, rövidesen elkészül az új kerítés.

A nyár folyamán alapítványunk pályázati támogatást nyert az E-ON Hungária Zrt-től 360.172 Ft értékben. A támogatásból az udvarra néző napos ablakokra hővédő fólia került. Reméljük, hogy ennek köszönhetően jövőre a kánikulai időszakban kevésbé lesz meleg a csoportszobákban. Köszönjük a támogatást!

Alapítványunk nevében köszönjük a szülők támogatását is: a felajánlott 1%-okat és az egyéni adományokat egyaránt.

Az új nevelési évet 109 gyermekkel kezdjük, közülük a kiscsoportosok folyamatosan érkeznek, sok szeretettel köszöntjük őket és szüleiket közösségünkben.

A nyár végén elkészítettük a „Zöld Óvoda” pályázati anyagát, mert szeretnénk harmadszor is elnyerni ezt a címet, melyet 2015 óta viselhetünk.

28 óvodásunk kezdte meg az első osztályt az iskolában, sok sikert, örömet kívánunk nekik!

EZÜST ÉVEK NYUGDÍJAS KLUB

Igazi nyár, jó meleg van volt egy kedves szép napunk, Ilonka és Boriska 80 éves lett. Klubunk megünnevelte, jó volt összejönni, együtt lenni: zene - vacsora - jókedv. Boriskának most nem fáj a lába! Ropta a táncot, boldog volt. Ilonka ragyogott. Isten éltesse őket sokáig! Akikre mi nagyszülők büszkék vagyunk: a Tokiói Olimpián szereplő fiatalok. Én különösen a birkózók eredményére. Ebben a kicsi 9,5 milliós országunkban ennyi tehetséges fiatal képviseli és emeli nagyra országunkat. Szívből gratulálunk! Hajrá magyarok!

Augusztus 07.: Ismét szép napunk volt az agárdi fürdőben, felfrissültünk nagyon jólesett. Kipihenve magunkat a vízben, egészséges fáradtan tértünk haza.

Augusztus 20.: Szent István királyunk ünnepségén mi nyugdíjasok is részt vettünk. Polgármesterünk köszöntője után elmondta, hogy megvették a tájháznak való házat, renoválásra szorul, de az a lényeg, hogy nekünk száriaknak lesz tájházunk, ami a múltunkra emlékeztet, tárgyak, népszokások, amit elfelejteni nem szabad. Az egész falu zengett Mészáros János Elek gyönyörű dalaitól. Közben a finom vacsorát kanalazgattuk jóízűen. Fogyasztottunk a megszentelt kenyérből, visszaidéztük magunkba az ezer éves múltunkat. Majd a három tagú Vadkanok férfikórus dalait hallhattuk. Jól éreztük magunkat, ahányan megjelentünk az ünnepségen. Este a TV -ben néztük a budapesti tűzijátékot. Szép volt minden!

Augusztus 28. szombat: Nyugdíjas klubunk jubileumi ünnepsége. 40. éves! Volt, van és működik tovább a klub. 40 év az egy fél emberöltő. Sok minden megtörtént. Volt aki negyven évvel ezelőtt még csak 30 vagy negyven éves volt. Sokukra már csak emlékezünk jó szívvel és sok szép gondolattal. Mindannyian készültünk a jubileumi napra. Szerepet vállaltunk,

klubunk vezetősége fáradhatatlan erővel odafigyelt, hogy ez a szép nap felejthetetlen legyen. Az előkészületek, a meghívások, a vacsora, ital, zene, terítés, körben kiállítás, kézmunkák, tablók kifüggesztése. Az énekarunk zenei kísérettel szerepelt, a férfiak egyenruhában, a nők népviseletben. A meghívott gyermekek szép versekkel, furulya szóval vidították a kedves nagyikat, papikat. Háziorvosunk köszöntése születésnapjok jókívánságok. Klubvezetőnk köszöntötte a jubiláló klubtagjainkat, Irénke 40, Boriska 31 éve tagja a klubnak, de köszöntötte a legidősebb tagokat, és minket a nyolcvan év felettieket is megajándékozott. Klubvezetőnk és minket tagokat is nagy tisztelettel köszöntött Németh Norbert polgármester és Szoboszlai Zoltán alpolgármester, a civil szervezetek vezetői és a meghívott klubok vezetői. Zenésznünk mindent megtett a jó hangulatért, mosolygós arcok vidám táncoló emberek, valóban szép és felejthetetlen napunk volt. Köszönjük! További jó sok erőt, egészséget a következő esztendőkre, és csak így tovább!

Szeretettel: Gennat Zsófia

Az Ezüst Évek Nyugdíjas klub nevében, szeretettel és tisztelettel köszönöm minden kedves vendégnek, aki megtisztelt jelenlétével klubunk 40. éves jubilálásán. Továbbá köszönjük támogatóinknak, mindazon személyeknek a segítségét, akik bármilyen formában hozzájárultak ahhoz, hogy ez a rendezvény létrejöhesse.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szeretnénk megköszönni Baranyai Misinek és Erikának a sok-sok virágot, melyekkel szebbé tehetjük a parkunkat!

Orbán Ferencné

Napközis Tánc Tábor 2.0 a Saarer Tanzgruppe-nál

2020-ban a koronavírus okozta bizonytalan helyzetben úgy határozott a Saarer Tanzgruppe, hogy az éves tánc táborát napközis keretek között, Száron rendezze meg. A német nemzetiségi hagyományokra fókuszáló napközis tábor nagy sikert aratott, így 2021 augusztus elején következett a folytatás.

A tábor hetében a tánc csoport fiataljai szórakoztatták a táborozókat a legkülönbözőbb programokkal. Természetesen a közép-pontban a tánc állt, így a gyerekek a tánc lépések gyakorlása mellett egy koreográfiát is megtanultak a próbák alkalmával. Mivel a tábor szomszédságában volt a Tájszoba, nem maradhatott el annak meglátogatása. A Német Nemzetiségi Önkormányzatnak köszönhetően a gyerekeknek lehetőségük volt megnézni és kipróbálni számos régi tárgyat. A modernebb programok, mint habparty vagy csillámtetkőzés mellett a helyi hagyományokkal is megismerkedtek a táborozók: többek között hagyományos diós stanglit készített a csapat és részt vettek egy a falut bejáró akadályversenyen is. A kirándulós napon a Budakeszi Vadasparkba látogatott a csoport.

Egy tábor elképzelhetetlen valamilyen emléktárgy nélkül, így minden résztvevő készíthetett egy saját mintás tornazsákot és kipróbálhatták az anyagokra használható nyomdákat is. A tábor egy közös délután zárta Újbarkon. A Tájház megtekintését a kert-

ben való játék és tánc követte, amelyhez a zenét a Saarer Drei zenekar biztosította.

Ezüton is szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki valamilyen formában hozzájárult a tábor megvalósításához. A tábor a Bethlen Gábor Alapkezelő (NTAB-KP-1-2021/1-000508-VAL) is támogatta.

Nagy Viktória

NEMZETISÉGI TÁBOR ÚJBARKON

Öt vidám, tartalmas napot töltöttek együtt az újbarki Tájháznál a nemzetiségi tábor résztvevői. Gazdag program várta a gyerekeket: a múzeum és a helyi nemzetiségi kincsek megismerése, a falusi tanya („Barki tanya”) látogatása, kirándulás Győrbe az Audi Oktatási Központba és az állatkertbe, Tarjánba, ahol a nemzetiségi tanösvényt jártuk végig és megnéztük a

Tájházat, valamint Tardoson a lombkorona tanösvényt is meglátogattuk. Volt akadályverseny, esti „rökavadászat”, szalonnasütés, sok-sok játék a szabadban. Nagyon izgalmas volt a sátorban alvás, ezt nem is merete mindenki vállalni. Az udvaron ugyanis négy sátrat állítottunk fel a gyerekekkel közösen.

Az ebédet segítők helyben főzték, sütötték. A fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés témája állt ezen a héten a középpontban, mert úgy gondoljuk, hogy Földünk jövője a mi felelősségünk. És ezt már gyermekkorban kell elkezdni. Megfigyeltük, hogy termesztik a zöldségeket, gyümölcsöket, melyek érnek ebben az időszakban, milyen állatok vannak a ház körül, mivel táplálkoznak, miből készül a sajt. Szemetet szedtünk, válogattunk, megtanultuk a szelektív gyűjtés és az újrahasznosítás fontosságát, erről egy kis filmet is megnéztünk. Rámutattunk, hogy milyen nagy a kölcsönhatás az emberi tevékenység és a természet között, és hogy egymással is tisztelettel, empátiával kell lennünk a fenn-

tartható fejlődés érdekében.

Egy kis közvélemény-kutatás az ötödik nap végén, mely mutatja a tábor sikerességét:

Kira: Nekem minden nagyon tetszett. Legjobban az akadályverseny, a kirándulások, a Barki-tanya és a játékok az udvaron.

Tom: Az Audi iskola és az állatkert tetszett a legjobban.

Karina: A játékok az udvaron nagyon jók voltak, különösen a krokodil, vicces volt, mikor váratlanul becsukta a száját.

Virág: A legjobb az volt, mikor Tardoson a lombkorona tanösvényen Lajost (egy segítőt) jól megvicceltük.

Marina: A sátorban alvás kicsit ijesztő volt, de nagyon élveztem!

Nagyon köszönjük a segítők, támogatók munkáját, mely nagyban hozzájárult a tábor sikeréhez!

A program a Miniszterelnökség támogatásával a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-hez beadott sikeres pályázat eredményeként jött létre.

Német Nemzetiségi Önkormányzat

NAPKÖZIS TÁBOR

Augusztus 9. és 19. között az önkormányzat szervezésében napközis táborban vehettek részt a szári gyerekek. A programok változatosak voltak, pl. számháború, kirándulás a bicskei tűzoltóságra, a tatabányai Turulhoz, látogatás az Öregtölgy farmon, traktorozás a határban, hangszerbemutató, kézműveskedés, vetélkedő.

Köszönjük a segítséget Balogh-Sisa Korinnának, Jan és Szilvia Hansonnak, dr. Hamvasné Harpauer Henriettnek, Németh Norbertnek, Speier Lizának, Szpodnyi Sárának, a Saarer Drei-nak, valamint a finom szörpöt a Stork Élelmiszer Manufaktúra Kft-nek és a péksüteményeket a Búzaszár Kft-nek.

Barabás Attila és Lovasi-Kovács Andrea

BODMÉRI HÍREK

Önkormányzati hírek

A képviselő-testület 2021. július 30-án nyilvános rendkívüli ülést tartott.

1. Határozat született a szociális célú tűzifavásárlás pályázaton való részvételről.
2. Döntés a házi segítségnyújtás feladatainak ellátásáról. A Cigány-misszió szerződése felmondással megszűnt. Helyette a jövőben a Tabajdi Református Egyházközség látja el a feladatot.
3. Belterületi járda felújításra kivitelező kiválasztása, (144, és a 65/2 hrsz) GDR Trió Kft végzi a felújítási munkálatokat.
4. Bodmér 38/4. és 38/5. hrsz-ú ingatlanok értékesítése. Ezzel gyakorlatilag egy év alatt elkelt az összes építési telek. Szeretettel köszöntjük az itt letelepedni szándékozókat!

Továbbá tájékoztatni szeretném a tisztelt lakosságot, hogy eredményes a pályázatunk.

10 000 000 Ft pályázati forrást nyertünk a Faluház fűtés-korszerűsítésére, illetve nyílászárók cseréjére.

Jó hír, megkezdődött a 8126 számú út felújítása Csákvár- Felcsút között és még ebben az évben el is készül. Kiszélesítik Vértesszőlő felől a kanyarodást segítő sávot, valamint Felcsút felől lassító járdaszívet épül, és a régóta várt átkelést segítő a buszmegállókhöz elkészül.

Augusztus 21-én színvonalas műsorral ünnepeltük alkotmányunk ün-

napját és a falunapi ünnepünket, mely köztudottan egybe esik. Jó volt látni, ahogy az előadóművészek és a közönség együtt ünnepelt a pandémia után végre szabadon.

A rendezvényen ünnepélyes keretek között átadásra került a „Kulturált környezetű lakóház” cím, amelyet idén Károlyi Miklós és Harmat Gábor vehetett át. Gratulálunk!

Nem sikerült volna ilyen színvonalasra az ünnep, ha nincs az a megszö-

kott nagy készülődés, ami ilyenkor jellemző a falu lakosságára.

Köszönöm a lányoknak, asszonyoknak és a férfiaknak a munkát!

Köszönjük Kiss László alpolgármester úrnak a szarvaspörkölt vacsorához történt felajánlását, és vendégeinknek, hogy megtisztelték rendezvényünket, és együtt ünnepeltek velünk.

Tisztelettel : Katona László

Polgárórség bemutatkozása

Tisztelt Bodmériak!

Örömmel értesítünk mindenkit, hogy az Országos Polgárör Szövetség tagként bejegyezte egyesületünket, így a Vértessalja Polgárör Egyesület (VAPE) hivatalosan és teljes körűen megkezdheti tevékenységét.

Egyesületünk Vértessoglár és Bodmér lakosainak közreműködésével jött létre, alapfeladatait a két településen látja el. Nemcsak a két község rendezvényeinek lebonyolításában nyújtunk segítséget, hanem ismét rendszeres járőrszolgálatot látunk el, különös tekintettel a hétvégi estékre. A járőrszolgálat célja az esetleges bűncselekmények, szabálysértések megelőzése, megakadályozása, ennek érdekében a személyes fellépésen túl, szabály szerint értesítjük az intézkedésre jogosult hatóságot és biztosítjuk a helyszínt azok kiterjedéséig. Szükség szerint együttműködünk a rendőrséggel, tűzoltósággal.

Kérünk mindenkit, aki bármi gyanús, megszokottól eltérő dolgot tapasztal, keressen bizalommal minket, amiben tudunk, segítünk.

Az egyesület elnöke **Gárgyán Zoltán** – Bodmér 06-30-455-72-57

Helyettese **Grosschmied Ákos** – Vértessoglár 06-30-554-81-84

Ezüton biztatunk mindenkit, aki kedvet érez, hogy egyesületünk tagjaként támogassa a közösséget, jelentkezzen a fenti telefonszámok egyikén!

Tisztelettel: VAPE elnökség

Könyvtári hírek

A Petőfi Irodalmi Ügynökség megbízásából a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. a lebonyolítója a köz- és iskolai könyvtárak fejlesztését segítő programnak.

A PIÜ programjának célja, hogy ingyenesen hozzáférhető könyvekkel segítse a támogatásban részesülő könyvtárak állományfejlesztő munkáját. Örömmel tájékoztatjuk Önöket, hogy az alábbi könyvekkel bővíthetett a bodméri könyvtár állománya:

A Petőfi Csarnok : Ifjúsági kultúra és szabadjidő-politika 1985-1993

Anne L. Green : Törékeny vonzerő

Antoine de Saint-Exupéry : Éjszakai repülés

Arany János : Toldi

Bart István : Angol kulturális szótár

Charles Dickens : Pickwick történetek

Cseh Tamás : Csillagokkal táncoló kőjót : Észak-amerikai indián népmesék

Franz Kafka : A per

Gryllus Vilmos : Kirándulós dalok

Harriet Dyer : Mondj nemet a műanyagra! - 101 egyszerű ötlet műanyag helyett

Holch Gábor : Ez a város egy távoli bolygó

Honoré de Balzac : Az örökség

Jean:Jacques Rousseau : Önéletrajzi írások I.

John Lennon : John Lennon levelei és feljegyzései

Kárpáti János szerk.: Képes magyar zenetörténet

Kenneth McLeish, Stephen Unwin : Kalauz Shakespeare drámáihoz

Kiss Gábor : Régi szavak szótára

Kosztolányi Dezső : Néró, a véres költő

Kovács Lajos SJ (szerk.) : A transzcendens mutatkozása

Krúdy Gyula : Szindbád ifjúsága

Láng Benedek : Titkosírás a kora Újkori Magyarországon

Leslie Silbert : A jádesárkány rejtélye

Mandl Péter : Öt korty beton

Mándy Iván : Csutak színre lép

Márai Sándor : Német farsang

Marysol K'Owes : A Chagall ügy

Michael Cunningham : Az órák

Mikszáth Kálmán : Szent Péter esernyője

Móricz Zsigmond : Úri muri

Örkény István : Tóték

Pakó László, Tóth G. Péter s.a.r. : Kolozsvári Boszorkányperek 1564–1743

Pósa Lajos : Tanítómesék Mátyás királyról

Richard Ford : Vadon

Schäffer Erzsébet : Ezüstróka

Skinner, Quentin : Machiavelli

Steven Saylor : A fúriák haragja

Szakács István Péter : Elízium panzió

Szerb Antal : A királyné nyaklánc

Tersánszky Józsi Jenő : Kacor Dani

Windisch-Grätz Lajos herceg : Küzdelmeim

Egyházi hírek

Az újrakezdés Istene

A Biblia úgy ír Istenről, mint aki a folytatás, szabadítás, újrakezdés Istene. Bármilyen történet, Ő van, méghozzá velünk van. Az elmúlt egy évben, mint helyettes lelkész szolgáltam Bodmérön, és bár a vírus okozta bezárások korlátoztak minket, a gyülekezetünk mégis fejlődött tovább. Csoda. Csoda, hogy van gyülekezet. Csoda, hogy együtt vagyunk. Csoda, hogy te vagy. Egy olyan közösség jött létre, avagy fejlődött, amihez jó tartozni. Nagyon sok mindent átélünk együtt, de ebben a legfontosabb, az együtt. Gitáros istentiszteleteket tartottunk, és nagy beszélgetéseket. Imáink meghallgatásra találtak, mert Bodmérnak saját, helybenlakó lelkésze lett. Molnár Csaba Bertalan tiszteletes úr szeptember 1-től a Bodméri Református Gyülekezet és szórványai lelkipásztora. Valami új indul, és valami régi folytatódik. Ezt jelenti az élet. Az épülés, az alkotás, a fejlődés öröme ez. Életes életet élni. Kívánom a gyülekezetnek, és a kedves olvasóknak, hogy éljék meg ezt az „együtt”-et! Tartozzanak egy olyan közösséghez, amelyben fejlődik az „én”, és fejlődik a „mi”. Mert ilyen az Isten! Személyes, élő, ható! Így a végső tanács, amit adok minden olvasónaknak, bármilyen is van most az életedben: Próbáld újra, de ezúttal Istennel!

Lendvai Sándor

VELÜNK ÉLŐ TÖRTÉNELEM

Tájházunk története, lakóinak sorsa

Július végén több évtizedes álom vált valóra: a Csomó családtól megvásárolta önkormányzatunk a főutcán, a templomtól nem messze álló több, mint százéves épületet, mely 1988 óta lakatlan. Már több tárgyalás is elindult, eddig azonban sikertelenül. Ez évben végül Csomó Lászlóné és felnőtt gyermekei, László, Tamás és Orsolya az eladásról határoztak. A Magyar falu program pályázatából tavaly ötmillió forintot, valamint Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiügyi kapcsolatokért felelős államtitkárnak támogatásával további 19 millió forintot nyert közösségünk a Bethlen Gábor Alapkezelő forrásából. Így 24 millióért lett közös kincsünk a ház, melynek felújítása, a tájház megvalósítása sok erőfeszítést igényel még. Az L alakú építmény utcára nyíló zsalugáteres ablakokkal, vastag falakkal most igen rossz állapotban van, de megvan az istálló, rengeteg berendezési tárgy, eszköz is megtalálható benne.

A ház történetének felderítése még hosszabb kutatómunkát igényel. Előzetes tájékozódásként álljon itt két érdekes elbeszélés. Az egykori építők és tulajdonosok mai leszármazottai, Macher Hasenfratz Máriaival, Macher Bélával és Kelemen Józsefné Schweininger Máriaival beszélgettem.

A Macher család így emlékezik:

„1729-ben jöttek német telepesek Szárra, köztük Johann Georg Macher, aki Böhmenben született (Bohémia, a történelmi Csehország). Ő az 5. számú telket kapta meg. Ezen a helyen élünk ma is. (A paplaktól kezdődött a számozás.) Már itt született fia, Jakob, majd 1774-ben az ő fia, Konrad, aki, megvette a 8. számú telket a rajta álló házzal Laurentius Stosdytól. (Az 1747-es püspöki összeírás ezt alátámasztja, mely szerint a tulajdonos Stosdy Lorenz. LKA) Ők építették közösen a most látható házat. Johann Macher síremléke még mindig megvan a temetőben, a kerítés mellett látható.

Miért más ez a ház, mint a többi? A falu többi sváb háza más stílusú: az utcán 2 ablakos, hosszan hátranyúló, kevés az L alakú ház, amely lezárja az udvart az utca felé. Böhmenből hozták ezt az építészeti stílust. A ma is látható csodálatos boltíveket laubgangnak hívták. Leveles, lombos gang (nyitott folyosó), mert felfuttattak rá szőlőt vagy egyéb zöld növényt. Ilyen házak tucatjával találhatók a Bakonyban is, ahol szintén Böhmenből telepítettek be németeket.

Konrad Macher egyik leszármazottjának lánya egy a szomszédban lakó Géber fiúhoz ment feleségül, de nem lett gyermekük, ezért magukhoz fogadták az egyik rokon gyermeket, Annát. Őt Grósz Mihály vette feleségül, de nekik sem lett gyermekük, ezért felnevelték Géber Józsefet, aki Anna testvérének egyik fia volt. A családok rendkívüli módon összetartottak, segítettek egymást azokban az időkben. Gyermektelen, özvegy vagy árva nem maradt magára.

Ők voltak tehát a ház utolsó sváb lakói: Grósz Mihály és Géber Anna, valamint fogadott gyermekük. Grósz Mihály a kiüzetéskor már nem élt, Száron lett eltemetve, a sírja sajnos nincs meg. Felesége, Náni néni (Géber Anna) Németországban, Reisbachban halt meg. Mivel idős korára természetes asszonyság lett, ezért Tiki Náni pázl néven emlegették (kövér Náni néni). Géberék 1952-ben

továbbmentek Amerikába.„

Kelemen Józsefné unokanővére, Géber Mária visszaemlékezését továbbította. A 90 éves Mici néni ma Amerikában él. Még mindig jó a memóriája, élesen emlékszik az egykori eseményekre.

Az ő emlékei szerint az 1900-as évek elején épült a ház, annyi időse lehet, mint a paplak, és az iskola. Az épület tulajdonosa az 1930-as években Grósz Mihály volt. Feleségül vette Géber Annát, de nem lett gyerekük, ezért az egyik testvérének a fiát, Géber Józsefet nevelték, aki Schaár Teréziát vette el. Ebből

a házasságból született Mici néni 1931-ben, majd tíz évvel később húga: Anna. Mici néni leginkább családjának kitelepítésére emlékezik.

„1946. május 8-án tudták meg, hogy el kell hagyniuk Szárt, Magyarországot. Május 11-én indultak, 50 kg-ot lehetett vinni fejenként. Nem tudták, merre, milyen irányba viszik őket. 3 órakor indult a vonat. Már sötétedett, amikor megálltak. Kiderült, hogy az osztrák határon állnak. Mire Bécsbe értek, az emberek már nagyon éhesek voltak, szerettek volna enni-

lőhoz jutni. Egy napot és egy éjszakát töltöttek ott. Mindenkit tetű elleni porral szórta be, majd reggel tudták meg, hogy Németországba viszik őket. Ennek nagyon örültek. Passauban két napot töltöttek, majd Reisbachba vitték őket. Egy obendorfi tanyára került a család, ahol tkp. cselédként dolgoztatták őket. Az elhelyezésük úgy történt, hogy egy kocsmába kerültek, ahová jöttek a parasztok, és kiválasztották őket. Majd pár hónap után egy másik paraszthoz kerültek, ahol a szintén szári Golda családdal találkoztak. Egy lakásban laktak. Nieder Reisbachban maradtak kb. 6 évig. Géber Józsi bácsi Münchenben dolgozott kőművesnél, majd házmaster lett, és csak hétfőig ment haza. Ezt nagyon nehezen viselték. Ezután jött a hír, hogy jelentkezhetnek, akik Amerikába szeretnének menni. A jobb élet reményében vállalkoztak az útra. Előtte 3 hétig karanténba kerültek, kivizsgálták őket, oltást kaptak.”

A tulajdonosok kitelepítése után betelepített magyarok és utódaik laktak a házban. Csomó Géza a felvidéki Pereszlenyben született, a ma Szlovákiához tartozó Ipoly-menti községben 1902-ben. A családot sok magyarral együtt 1948-ban üldözték el, s a Szárról kitelepített sváb család házában leltek otthonra. Legutolsó lakóiról nevezzük az épületet Csomó háznak, de a Géber ház elnevezés talán helytállóbb lenne, emlékezve a kitelepített családra.

(A fotókon látható a Géber ház 1944-45 körül, középen áll Géber Anna és Grósz Mihály; valamint Géber József és Schaár Teréz.)

LKA

Forrás:

- https://www.feol.hu/kozelet/helyi-kozelet/szar-megvasarolta-a-falu-egyik-legoregebb-epuletet-5151953/?fbclid=IwAR0cbpXftmM6Hs-Ro83tm_MakYqqtOJ0dybj911_3qRjfrD2ShajLH51irg8
- Laub János: A betelepítéstől a kitelepítésig. Adatok Szár község történetéből. Szár Község Német Kisebbségi Oktatásáért és Kultúrájáért Egyesület, 2017.

Tájékoztatás a háziiorvosi rendelés változásáról

Tájékoztatjuk a Tisztelt Polgárokat, hogy a Szár-Újbarok háziiorvosi körzetben 2021. szeptember 1-től a háziiorvosi feladatokat Szár Községi Önkormányzat látja el, helyettesítő orvos közreműködésével. A háziiorvosi rendelőben a maszk viselése kötelező!

2021. szeptember hónapban a rendelési idő az alábbiak szerint alakul:

ORVOSI RENDELÉS	SZÁR Szar, Óvoda köz 1.	ÚJBAROK Újbarok, Fő utca 33.	ASSZISZTENS
Hétfő:	9-11 óra		8:00 – 13:00
Kedd:	-	13-15 óra	11:00 – 16:00 Újbarok
Szerda:	14-16 óra	Orvosi tanácsadás a hónap első szerdáján, 9-10 óra	11:00 – 16:00
Csütörtök:	9-11 óra		8:00 – 13:00
Péntek:	9-11 óra		8:00 – 13:00

Helyettesítő orvos: Dr. Sisa István (Tel: 22/353-875, Mobil: 30/396-7741)

Receptfelírás kérése, időpont foglalás, egyéb információ:

Géberné Turán Katalin asszisztensnél

Szar: 22/353-875 Újbarok: 22/262-218

E-mail: rendelo@saarinfo.t-online.hu

A helyettesítő orvos a rendelési időn túl hétfőtől péntekig 08:00 – 16:00 óra között csak sürgős, súlyos esetben, életveszély elhárítása esetén köteles a körzethez tartozó lakosság ellátására! Egyéb esetben kérjük, hívják a bicskei orvosi ügyeletet.

Összevont (felnőtt és gyermek) központi orvosi ügyelet:

Helye: 2060 Bicske, Kossuth tér 1. Telefon: 22/311-104

Munkanapokon: 16:00 órától másnap reggel 08:00 óráig

Hétvégén és ünnepnapokon: a megelőző munkanap 16:00 órától a következő munkanap 08:00 óráig

**A fogorvosi ellátás változatlanul folytatódik tovább,
a maszk viselése, védettségi igazolvány vagy negatív teszt kötelező!**

Szar Községi Önkormányzat

ANYATEJES VILÁGNAP

Az Anyatej Világnapja - augusztus 1.

Az anyatej mindannyiunk első és legfontosabb tápláléka, mely a leg-szorosabb kötődésre ad lehetőséget anya és gyermeke között. Ebből az alkalomból szeretettel és tisztelettel köszöntjük a szoptató édesanyákat! 1991 óta rendezzük meg világszerte az Anyatej Világnapját az ENSZ és az UNICEF támogatásával.

Néhány gondolat az anyatej fontosságáról:

- a fiatal csecsemő számára ma is az anyatejes táplálás a legkedvezőbb
- a természetes táplálás a csecsemőnek teljes érzelmi kielégülést nyújt
- szorosabb, intímabb kapcsolat alakul ki anya és gyermeke között
- az újszülött adaptációjában a méhen kívüli élethez nemcsak az anyatej, hanem a szoptatás művelete is fontos
- az anyatejes táplálás tiszta, gyakorlatilag steril
- általános tapasztalat, hogy a csecsemőkori légúti megbetegedések száma ritkább, illetve gyorsabb, enyhébb lefolyású anyatejes táplálás esetén
- az anyatejes táplálással különböző védő mechanizmusok fejlődnek ki a fertőzésekkel szemben, illetve az anyatej is tartalmazza mindazokat

a védőanyagokat, melyeket az anya szervezete termel

- az anyatej kitűnő összetételű: hiánytalanul és a legjobb összetételben tartalmazza mindazokat a tápanyagokat, melyek a csecsemő fejlődéséhez legmegfelelőbbek
- az anyatej kitűnő tulajdonságú: megfelelő hőmérsékletű, csíramentes, nem okoz emésztési zavarokat
- az anyatej mindig ízlik a csecsemőnek
- csökkenti a mellrák kockázatát
- olyan légkört kell teremteni a csecsemő körül, amely a hangulatát, közérzetét, szopási kedvét, nyugalmát biztosítja szoptatás előtt, alatt és után
- ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű teje legyen az édesanyának, a terhesség és a szoptatás időszakában gondot kell fordítani a helyes táplálkozásra
- legalább 4-6 hónapos korig ajánlott a csecsemőt csak szoptatni és utána bevezetni az egyéb táplálékokat.

Mindenkinek jó egészséget, sikereket a szoptatásban és örömet gyermekük, családjuk körében!

Pappné Turány Margit, védőnő

KARATE EDZÉSEK SZÁRON

Szeptember végén, mikor még nyílnak a völgyben a kerti virágok, kyokushin karate edzések indulnak Száron!

Ez önmagában egy remek hír, de felvet egy-két kérdést. Sokunknak talán fogalma sincs róla, hogy mi is az a karate, és ha már karate, akkor miért kyokushin? Néhányan, a felkészültebbek tudni vélik, hogy ez egy olyan ütőm-rúgom dolog, de az meg nem jó, mert a gyerek intőt kap az iskolában, esetleg drága lesz a berendezés javítása a presszóban, ha kiképzik a kölköt. Sietek leszögezni, hogy erről szó sincs! A karatások nem szoktak intőt kapni verekedésért (esetleg, ha focizás közben kirúgják labdával az iskola ablakát ☺) és csak a legkritikább esetben találhatók meg a presszóban, vagy tekeregnek céltalanul a „Plázában”, mert nincs rá idejük és igényük.

De akkor újra itt a kérdés, hogy mi is az a kyokushin karate? Aki az újságokat olvassa, esetleg az interneten Székesfehérvár hírportálját böngészi, az világosan látja, hogy kőkemény versenysport. Fiatal, csupa izom sportolók harcolnak egymással és általában a mi fiunk nyer. (☺) Jön a következtetés én nem vagyok fiatal, a „csupa izom” megjelölés is erős túlzás velem kapcsolatban, akkor nekem nem való a karate. A kisfiam-kislányom pedig végképp nem terminátor, tehát neki meg végképp nem való. Ez akár

igaz is lehet, mert nem mindenki alkalmas arra, hogy bármilyen sportágat versenyszerűen űzzön. Szerencsére erre nincs is szükség. A kyokushin karatéban a versenyzés csak a jéghegy csúcsa. Természetesen itt születnek a kimagasló eredmények és élsportolóink példaképek a fiatalok számára. Mivel komoly hazai és nemzetközi versenyrendszer működik, ezért mindenki a képességeinek megfelelő körülmények között mérheti meg magát. Ez nagyon kitűnő dolog, de ha csak ennyi lenne a kyokushin, akkor semmiben sem különbözne a számos hazai sikersportágtól. A versenyzés mellett a kyokushin egy tradicionális japán harcművészeti stílus, mely a kemény edzéseken keresztül formálja gyakorlóit jellemét és személyiségét. Mindenki, aki elkezd gyakorolni ezt a harcművészetet, megtalálhatja benne a számára megfelelő kihívást. Az együtt eltöltött idő alatt világossá válik, hogy a kyokushin célja nem minden esetben az ellenfél legyőzésében rejlik. Sokkal fontosabb az önmagunk felett aratott győzelem!

A kyokushin karatéval a szári falunapon ismerkedhetnek meg az érdeklődők a gánti Vértesi Tömegsport Közhasznú Egyesület sportolói által tartott rövid bemutató keretében. Ezt követően sempai Márkus Zolt 2. danos mester vezetésével indul csoport Száron a fiatalok számára.

SPORTHÍREK

Szár KSE felnőtt

2021.08.22.: Szár-Etyek 1:1

Gólszerző: Tóth Bertalan

2021.08.29.: Pákozd-Szár 2:0

Újbarok SE

2021.08.22.: Magyaralmás-Újbarok 2:2

Gólszerzők: Kellner Márk, Kalocsa Tamás

2021.08.29.: Sárkeresztes-Újbarok 5:1

Gólszerző: Erdélyi Dominik

ifj.Tóth Bertalan

SZÁRI SZÜRETI FESZTIVÁL

2021-szeptember
17-18-19-én

Péntek

17⁰⁰

Traktorkiállítás

Szalmavár

Mustkészítés

Állatsimogató

Pálinka kóstolás

Akadályverseny kistraktorokkal

Buborékfoci Jelentkezés Barabás Attilánál 70-375-0827

Szombat

9⁰⁰

Főzőverseny Jelentkezés Barabás Attilánál 70-375-0827

Karatebemutató

15⁰⁰ Felvonulás

Este szüreti bál

Büfé: Erdész Feri

Vasárnap

9⁰⁰

Orgonakoncert

A programokról további részletek, Facebook:
Szár Községi Önkormányzat, Kisbírő2066, Németh Norbert, polgármester

SZÁRI SZÜRETI BÁL

2021. 09. 18.

Szeretettel meghívjuk Önt és családját a szári Szüreti Bálba, mely
2021. szeptember 18-án kerül megrendezésre 20:00-tól 03:00-ig.

Helyszín: 2066, Szár, Forrás u. a Sportszarnok előtti sátor.

A talpalávalót a Saarer Musikanten szolgáltatja.

Elővételes jegy és asztalfoglalás az alábbi elérhetőségen:

+36-30/3497-966 Speier Liza

A bálban az aktuálisan érvényes jogszabályok szerint lehet részt venni.

SAARER
TANZGRUPPE

KISBÍRÓ 2066

SZÁR ÉS ÚJBAROK ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Kiadja: Szár és Újbarok Önkormányzata, **Felölős kiadó:** Németh Norbert polgármester,
Szerkeszti: Lovasi-Kovács Andrea, Metzgermész Katalin, Goldschmidt Mária, Gáspár Barbara

Cím: Polgármesteri Hivatal, 2066 Szár, Rákóczi u. 68., **Megjelenik:** havonta,
Készül: 750 példányban, **Tel.:** 22 591-031, **E-mail:** kisbiro2066@gmail.com, ISSN 1789-8242

Kérjük, a Kisbírőba szánt cikkeket CD lemezen, géppel, vagy olvashatóan kézzel írva a szerkesztőknek, vagy a polgármesteri hivatalban adják le. A szerkesztők fenntartják a rövidítés jogát. A lapban leírt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők álláspontját.

Adatvédelmi tájékoztató az impresszumhoz: Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy az újságban megjelenő személyek személyes adatai az információs önrendelkezéssel és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek megfelelően kerülnek kezelésre. Az adatok kezelése az érintettek hozzájárulásával történik. Az érintettek felvilágosítást kérhetnek az általunk kezelt személyes adatok köréről, felhasználásuk módjáról és céljáról, és bármikor kérhetik azok helyesbítését, felhasználásuk korlátozását, törlését. Tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését, illetve - a jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével - törlését az adatfelvételnél jelzett módon, illetve az adatkezelő feltüntetett elérhetőségein. **Szár Közös Önkormányzati Hivatal, 2066 Szár, Rákóczi u. 68.** Jogorvoslati lehetőséggel, panasszal, a Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóságnál lehet élni. Név: Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóság, Székhely: 1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C., Honlap: <http://naih.hu>